

Woord van Christus in één plaats niet meerdere kerken zijn, er mag er naar mijn overtuiging slechts één, en dan een Gereformeerde Kerk zijn, maar er zijn er nu eernaal meer."

Het is duidelijk, dat hier de waarneembare feiten een bijzonder belangrijke plaats krijgen. De Brés erkende ook, dat er meerdere kerken in één plaats waren, maar hij voegde er aan toe, dat ze alle op één na secten waren, die zich met den naam „kerk" bedekten. Dat is andere taal dan die van ds Vr., want die bedoelt toch te zeggen, dat er in één plaats meerdere ware kerken zijn.

Om nu, tenslotte, te weten, hoe het dan wel is, citeert ds Vr. met instemming de volgende uitspraak van ds S. G. de Graaf: „We zijn echter gedwongen tot een erkenning (van de andere kerken) de facto (in feite). Het de facto erkennen gaat gemakkelijker als we bedenken, dat aan de kerk als geheel (dat is aan ons, want de Geref. Kerken zijn de voortzetting van de apostolische kerken) ontbroken heeft de eenvoudigheid des geloofs en dat daardoor te gemakkelijker de dwaling en de scheuring kon opkomen. Reeds in het begin week de kerk af, en in de middeleeuwen werd de dwaling door de kerk bevorderd en de waarheid onderdrukt. Daarin ligt de zonde der geheele kerk. De zaakgerechtigheid der Gereformeerde Kerken moge vaststaan, terwijl men toch in de gedeeldheid der kerk kastijding over eigen zonden ziet."

Wat ds de Graaf met die uitspraak bedoelt is me een compleet raadsel. Ik oordeel wel dat hij de belijdenis tracht uit te leggen vanuit de huidige feiten. En overigens is de uitspraak innerlijk zeer tegenstrijdig. Want steeds kwam ná afwijking der kerk wederkeer: Reformatie, 1834, 1886 en 1944.

Ds Vr. geeft nog het volgende commentaar op de gedachte van ds de Graaf. „Die „zaakgerechtigheid" moge geleden hebben in het conflict, dat geleid heeft tot de vrijmaking, waarom wij ook te gemakkelijker de kerken naar art. 31 erkennen, maar naar mijn gedachten zijn de Gereformeerde Kerken nog steeds de ware kerken, naast welke — helaas — andere ware kerken staan en valse kerken en menigten van secten". (Curs. van mij, J. M. Z.)

Voor wie mocht twijfelen over de beteekenis van de erkenning onzer kerken zij nog opgemerkt, dat ds Vr. elders onze kerken als „ware kerken" beschouwt. En dat staat toch maar openlijk in het blad, waarvan dr J. Schelhaas hoofdredacteur is, die in het eerste nummer al nadrukkelijk opmerkte de vrijmaking als een zondige daad te zien.

Het ademt hier alles dezelfde „eenvoudigheid" als de beroemde 16 punten, die inmiddels allang ter ziele zijn.

Het kost geen moeite, dunkt me, in te zien dat ds Vr. in het laatste citaat maar wat praat. De „Gereformeerde Kerken" DE WARE KERKEN. Om het woordje „DE" gaat het hier. Als ik zeg: koningin Juliana is DE koningin der Nederlanden, dan wensch ik daarmee toch uit te drukken dat alle andere vrouwen, die zich met den naam koningin „bedekken", geen koningin der Nederlanden zijn. Spreek ik van DE ware kerken, dan zeg ik dus: alles wat zich daarbuiten als ware kerk belijft aan te dienen, is het NIET. Tenzij inmiddels het algemeen beschaafd Nederlandsch ook al pluriform geworden is!

Het vergt geen „singuliere gaven" om te constateren, dat ds Vr. met de belijdenis aangaande de ware kerk „zit". Al inleidend, komt hij tot een opvatting, die hem in de huidige situatie den begeerden armslag verschaft.

En ds Vr. doet zeer beslist de belijdenis onrecht. Dat is beschamend, want ds Vr. „zit" met de eenvoudigheid der belijdenis, terwijl Rome, dat deze artikelen heelemaal niet heeft, geen moment moeite heeft met de qualificatie „ware kerk" en die zeer beslist én welbewust voor zichzelf opseicht.

Ds Vr. is nu lang genoeg aan het woord geweest, het wordt hoog tijd zijn voorstelling nader te overwegen. Hij geeft aan de art. 27—29 der N.G.B. een zeer bepaalde uitleg, en dat weet hij ook. Want tegen iemand, die hem die art. wil „voorwerpen", zegt hij: vergeet U niet, er was een twistgeding met Rome. Dat wil dus zooveel zeggen: vandaag kunnen die art. maar niet zonder meer worden toegepast. Als ds Vr. daarvan zoo zeker was, dan had hij wel eens een verantwoordde, nieuwe formulering mogen voorstellen. Nu beroept hij zich op een „gangbare meening" en de juistheid daarvan, hoeft, naar slecht gebruik, niet meer bewezen te worden. Evenals het geval was bij de „gangbare meeningen" b.v. over de algemeene genade.

En ds Vr. verkondigt een gangbare meening; ik heb al van eenige synodocratische predikanten gehoord dat dit deel van de belijdenis „historisch" moet worden verstaan.

Maracaibo (Venezuela). Drs J. M. ZINKSTOK.

Theologische Hoogeschool

Officieel kan worden meegedeeld, dat de overdracht van het Rectoraat door Prof. B. Holwerda aan Prof. Dr. H. J. Jager, zoo de HEERE wil, zal plaats hebben op Dinsdag 6 December a.s., des avonds 8 uur in de Aula van de Theologische Hoogeschool, Broederweg 15, Kampen.

* Ipsissima verba

„De Roeper" is me ook deze week toegezonden, en ik las daar zoo iets over „niet wegruipen". Wel zoo. Maar daarover later.

Het blad doornemend, meende ik ineens bekende klanken te vernemen. En ja, in een artikel over „De Binding" kwam ik letterlijke lappen citaat tegen uit het rapport, dat in onze synode van Groningen is uitgebracht door de commissie, die het agendapunt: hoe te antwoorden op een (raar) briefje van ds Weggemans, namens deputaten van de synodocratische kerken gezonden aan de Groningsche synode, met verzoek om een samenspreking, te behandelen had. Uit dat rapport nu werden heel lappen door De Roeper met instemming aangehaald. Om te betoogen, wat ook Anno Domini 1946 het Groningsche rapport betoogde, dat we positief iets moesten doen bij wijze van reactie op dat onverzorgde briefje van Ridderbos' apologete: ds Weggemans.

Ik dacht zóó: we gaan langzaam, o zoo langzaam, maar dan toch reëel: vooruit. Hetgeen te verklaren is als volgt.

In 1946 heeft men bij ons, gedachtig zijnde aan zijn positieve roeping, en niet zonder verband met de „samen-sprekingsrumoeren", enkele zeer duidelijke en openlijke woorden bij wijze van getuigenis gericht tot de synodocraten. Daar stond ook de naam van ds B. A. Bos onder. Die naam stond niet onder het rapport, waaruit hij thans die lappen overneemt. Dat rapport nl. was van de COMMISSIE, en ds Bos was als moderamenlid ook daarin niet opgenomen. Die commissie had er heel secuur zich mee bezig gehouden, en woord voor woord, zin voor zin, bekeken, voordat het concept als háár stuk in de synode kwam. Onder ons gezegd: ondergeteekende had nog nooit een rapport door een commissie zóó secuur zien bekijken, en was bijzonder dankbaar voor zulk een blijk van reformatorische gezindheid. Vroeger, vóór '44, ging het meer dan eens anders.

Dit nu viel mij op: geruimen tijd geleden herinnerde ik ds Bos eens in ons blad aan één van die Groningsche stukken: ik meende dat hij een ander geluid liet hooren dan bedoeld stuk, en wilde hem graag weer hooren zóó als hij toen sprak. Hij antwoordde evenwel in „De Wachter": dat stuk is door U, K. S., opgesteld en is niet van mijn hand; ik ben er dus niet verantwoordelijk voor. Dat is: het zijn niet mijn ipsissima verba: het zijn niet mijn aller-eigenste woorden.

Als dit reeds toen gold (althans voor zijn besef, niet voor het mijne), dan zal ds Bos de woorden van dat rapport (dat niet door hem ondertekend is) wel heelemaal niet behandelen als óók zijn thans voor eigen rekening komende als-t-ware-ipsissima verba.

En toch verklaarde hij zich er mee vereenigd, citeerde er breed uit en sloot zijn eigen verlangijstje bij die woorden aan. We gaan dus vooruit.

Maar dan mogen wij er ook wel wat over zeggen, want het zijn niet alleen ipsissima verba der commissie, waarvan ik lid was, doch het puntje waar het om gaat, is ook opgenomen in het voor rekening der synode (van Groningen) komend officieel aanvaarde gedeelte. Het is dus ditmaal één der ipsissima verba der synode.

Wainu, die synode besloot, dat men tegenover het ver-langen-Weggemans een EIGEN initiatief moest nemen. Niet doen, wat dat briefje-Weggemans wilde, want dat

vond de synode radicaal verkeerd. Maar wel een EIGEN initiatief, 't kwam hierop neer: aan de deputaten-Weggemans de kans geven om te spreken na schriftelijken voor-arbeid.

En dat hebben deze heeren tot op den huidigen dag hardnekkig geweigerd. Hun synode keurde die hardnekkige weigering nog pas goed. Dat beteekent dus: het initiatief, dat wij namen vond geen genade. Wij zijn afgewezen. De ipsissima verba der Weggemans-deputaten waren: **no Sir, we doen 't niet.**

Waarom zou men van ipsissima verba der Groningsche synode nu niet ECHT een ipsissimum verbum van De Roeper maken? Moet een bij herhaling afgewezen aanbod nog langer worden omgetooverd in een o zoo licht niet tot het licht te brengen liefdesaanbod, waarvan wel de kerk als organisme zwanger gaat, maar waarvan de kerk-als-instituut alleen te ontbinden is, als men haar deputaten doorbreekt?

Onder ons gevraagd: hebben de synodocratische Oosterbeekenaars nog steeds het voornemen den arbeid van dr Ridderbos te doorbreken? Laat ds Bos ons dat eens zeggen? Ik heb zoo'n vermoeden, dat dr Ridderbos zou zeggen, als ze zijn deputatenarbeid nog willen doorbreken: dat is een daad tegen de tuchtaatregelen en hun handhaving (in Den Haag) als acte-van-trouw (synodocratisch). Dr Ridderbos en K. S. zeggen beiden: zie hier onze ipsissima verba, maar dan is ds Bos den éénen keer tegen, den anderen vóór. De andere Oosterbeekenaars zijn al lang weer veilig in huis, beschermd tegen de kou.

K. S.

* De kolenbrander

Een goed vriend schreef ons:

Naar aanleiding van „De kolenbrander en de prelaten" in De Reformatie van 19 Nov. wil ik U even schrijven. Mogelijk doen anderen het beter. Ik ben er wel zeker van dat de door U bedoelde kolenbrander iemand was, en nog wel is, die houtskool maakte. In den tijd, dat er nog geen steenkolenmijnen waren, was dit in boschrijke streken een veel voorkomend beroep. Het in de bosschen gekapte hout werd ter plaatse op een bijzondere manier opgestapeld. De stapel werd bekleed met plaggen en klei en van onder door een gat in de bekleeding aangestoken. De rook ontweek door een gat van boven. Door een nauwkeurig regeling van den luchttoevoer ontstond een onvolledige verbranding en daardoor bleef er houtskool over. Een ander was een bezigheid die veel ervaring eischte, waarom het beroep van vader op zoon overging. Het was voor 'n groot deel 'n zwaar werk, en ook 'n vuil werk, daar vooral het breken der houtskool en het transport veel avarit stof geeft en bovendien zeer slecht betaald werd. In den oorlog is het ook in Nederland nog wel toegepast. Doordat de werkzaamheden in de bosschen geschiedden, waren deze families een groot deel van het jaar vrijwel niet in aanraking met de samenleving, waardoor gemakkelijk een kolenbranders-geloof en een kolenbranders-mentaliteit kon ontstaan. Uw tekening van de kolenbrander is dus wel juist.

Het is wel opmerkelijk hoeveel van die kolenbranders men in overigens goed ontwikkelde kringen tegenkomt. Tot zoover de informatie. Ik begrijp den besproken term nu nog beter. Hartelijk dank.

K. S.

Kerk en Koninkrijk Gods (VI)

POP. WETENSCH. SCHETSEN

MEER DAN EEN PERSONEELE UNIE.

Gelijk de lezer zich wellicht herinneren zal, maakt Dr Westerink in het artikel over „Kerk en Koninkrijk Gods", dat de aanleiding is geworden van deze serie, een „scherpe onderscheiding van Christus als Hoofd in de kerk en als Koning in het Koninkrijk".

Deze onderscheiding voert hem tot een even scherpe distinctie van kerk en koninkrijk zelf. Het zijn afzonderlijke „levensterreinen". „Parallel met de andere benaming van Christus als Hoofd (van de Kerk) en Heer of Koning (in de andere levensverbanden) staat onze praktische onderscheiding van de christenen als geloovige kerkleden, geloovige burgers van den staat, geloovige arbeiders enz."

Van hieruit bindt Dr Westerink den strijd aan tegen elk, die „uit de kerkelijke censuur de conclusie trekt van het gezet zijn buiten het Koninkrijk Gods". Zulk een kan dat volgens hem „alleen doen door de ontkenning van de Schriftuurlijke, duidelijke door de belijdenis uitgesproken en in de kerkelijke praktijk gehandhaafde onderscheiding van Kerk en Koninkrijk".

De gedachten van den schrijver toetsend aan de Schriften hebben wij allereerst aangewezen, dat zijn absolute en exclusieve nevenstelling kerk-Hoofd en koninkrijk-Koning onhoudbaar is.

De Schrift duidt den Christus ook aan als Koning van de kerk en spreekt tevens van Hem als Hoofd in het rijk Gods.

Vervolgens hebben we breed gesproken over de omschrijving van de kerk als de volksvergadering van het koninkrijk.

Van afzonderlijke „terreinen" of „levensverbanden" bleek ons daarbij niets. Integendeel, wij zagen juist den nauwen samenhang van kerk en rijk: de eerste is de vergadering van de gehoorzame burgers van de tweede.

We willen nu, onze serie vervolgend, nog even terugkeeren naar het begin: Christus is Koning ook van de kerk en Hoofd ook van het rijk Gods. Men mag dur niet, gelijk Dr Westerink vanuit zijn verkeerde filosofische schematiek doet, de koningsfunctie van den Christus alleen reserveeren voor het koninkrijk en van Zijn positie als Hoofd slechts spreken in verband met de kerk.

De Schrift kent zulk een scheiding van Christus'

waardigheden niet doch leert ons juist, dat deze vandaag een en ondeelbaar zijn.

De Christus is het Hoofd van de kerk en ook Hoofd in het rijk Gods. Wel is er een andere nuanceering van het begrip „Hoofd", wanneer dit in verband met de kerk dan wel met het koninkrijk Gods wordt gebruikt.

Wanneer Gods Woord spreekt van den Christus als het Hoofd van de kerk, wordt ons tevens verkondigd, dat de kerk Zijn lichaam is. Er is dus een bijzondere band tusschen Christus en Zijn gemeente als tusschen het hoofd en het lichaam. Veelal spreekt men van „de organische betrekking" die er tusschen beide bestaat. Vanwege deze aparte relatie tot de Zijnen heeft de Christus het woord gesproken: „Wie u ontvangt, ontvangt Mij" (Matth. 10: 40) en heeft Hij Paulus toegevoegd, toen deze tegen Zijn kerk woedde: „Saul, Saul, waarom vervolgt gij Mij?" (Hand. 9: 4).

Toch, al is de betrekking van Christus als Hoofd tot Zijn kerk anders gequalificeerd als Zijn verhouding van Hoofd tot het rijk van God, beide relaties worden aangegeven met denzelfden term: Hij is Hoofd van Zijn kerk en Hoofd van alle overheid en macht, Hoofd boven alle dingen (Col. 2: 10, Ef. 1: 22, vgl. vs 10, 1 Kron. 29: 10; zie ook onze artikelen in nr 41 en 42 van den vorigen jaargang.)

Evenzoo wordt zoowel ten opzichte van het rijk Gods als van de kerk Christus in de Schriften Koning en Heer genoemd. Ook hier is de verhouding anders geladen, al naar gelang van het koninkrijk of van de kerk sprake is.

De kerk is de vergadering van hen, die van Christus' heerschappij weten en die erkennen. Het doel van Christus' verhooging is wel, dat in den naam van Jezus alle knie zich zou buigen van hen, die in den hemel en die op de aarde en die onder de aarde zijn, en alle tong zou belijden: Jezus Christus is Heere! (Phil. 2: 10), maar er zijn in deze bedeefting knieën die niet buigen willen en tongen die deze belijdenis weigeren. De kerk echter is de gemeenschap van hen, die door den Geest en het Woord gebracht zijn tot de geloovige aanvaarding van de koningsheerschappij van den Christus (vgl. 1 Cor. 12: 3).

Er is dus een verschil in de relatie van den Christus als Koning tot het rijk waarover Hij het regiment heeft.

ontvangen („alle dingen“) en tot Zijn gemeente, die Zijn heerschappij erkent. Maar aan Zijn positie van Koning over hemel en aarde en van Koning over de kerk doet dit niets af of toe, Zijn koningswaardigheid gaat over beide.

Christus Jezus is Hoofd en Koning van rijk Gods en kerk. Daarom mag men niet, zoals Dr Westerink doet, het laten voorkomen, alsof het spraakgebruik van de Schrift inzake de termen „Hoofd“ en „Koning“ ons nopen zou tot een scherpe (onder)scheiding van kerk en koninkrijk als twee aparte „terreinen“.

Hoe verhoudt nu Christus' waardigheden ten aanzien van kerk en koninkrijk Gods zich tot elkaar?

Moeten wij de functie welke de Christus verricht ten aanzien van hemel en aarde, over welke Hij alle bevoegdheid ontvangen heeft (Matth. 28 : 18) sterk separeren van de werkzaamheid, welke Hij volbrengt voor Zijn kerk?

In het staatsrecht kent men de figuur van een „personele unie“. De koning van het ene land is dan ook koning van het andere. Maar beide gebieden en rijken alsmede de bevolkingen ervan blijven veelal sterk gescheiden. Slechts in de omstandigheid, dat de vorst van het ene gebied tevens die van het andere is, vinden de aparte „terreinen“ een aanrakingspunt. In den persoon van den koning hebben de afzonderlijke rijken hun unie.

Spreekt nu de Schrift ook zoo over Christus' heerschappij van de kerk en van het koninkrijk Gods: afzonderlijke terreinen, scherp onderscheiden, slechts min of meer toevallig „beide centraal in Christus gekarakteriseerd“?

Dr Westerink gaat hier zeer abstraherend te werk. Is dit naar het Woord van God?

Uit het voorgaande, waarin wij vonden dat Gods Woord ter aanduiding van de positie van den Christus in Zijn kerk en in Zijn rijk dezelfde namen „Koning“, „Heer“ en „Hoofd“ gebruikt, blijkt ons reeds dat de abstracties van Dr Westerink niet schriftuurlijk zijn. Hetzelfde toont ons ook de omschrijving van de kerk als de volksvergadering van het koninkrijk der hemelen.

Toch is een uitvoeriger onderzoek omtrent de verhouding van Christus' bevoegdheden stellig op zijn plaats.

Het is duidelijk, dat hier weer in het geding komt de Schriftopenbaring in Ef. 1 en Col. 1 en 2. Dr Westerink gaat op deze hoofdstukken dan ook nader in en hij meent daarbij, dat zij steun verleen aan zijn abstracties.

Hij schrijft: „In Col. 1 : 13 wordt het Koninkrijk van den Zoon Zijner liefde met name genoemd. En daarbij, maar daarvan onderscheiden (wij spatieeren) is sprake van „in wien wij de verlossing hebben, de vergeving der zonden“ (vers 14). In het vervolg (vers 15-20) gaat het over Christus' Koningschap, maar daarin heet Christus weer zeer opvallend: „En Hij is het Hoofd van het lichaam, de gemeente“. We hebben (aldus nog steeds Dr W.) dus in Colossenzen, in overeenstemming met het karakter van den brief „.....“, die nadruk legt op de kosmische betekenis van Christus, een uiteenzetting van de positie van Christus in het Koninkrijk, waarbij we er eenmaal met zoveel woorden aan herinnerd worden, dat deze Christus het Hoofd van het Lichaam, de Gemeente, is“.

Wij achten dit weer een typisch staal van exegese, die totaal door verkeerde wijsgeerige vooroordeelen is beheerscht en die daarom aan den werkelijken zin van de Schrift geen recht kan doen.

Dr Westerink knipt Col. 1 uiteen: hier een stukje over het koninkrijk en „daarbij, maar daarvan onderscheiden“ een stukje over de kerk. Dan weer een gedeelte over het koninkrijk en daarin „weer zeer opvallend“ een stukje over de kerk. Al met al „een uiteenzetting van de positie van Christus in het Koninkrijk“ met een „herinnering“ aan het feit, dat deze Christus Hoofd van de kerk is. De „herinnering met zoveel woorden“ dient slechts om de lezers het „scherpe onderscheid tusschen kerk en Koninkrijk Gods“ opnieuw te leren. Zij mochten in het onderricht over het Koninkrijk ook deze waarheid eens vergeten!

Wat blijft hier over van de eene, levende verkondiging van het Woord Gods op deze plaats? Niets.

Dr Westerink heeft eigenmachtig geabstraheerd in wat de Schrift als een levend geheel evangelisch boodschap. De spits van Paulus' preek wordt door hem afgebroken, de tendentie van dit hoofdstuk geheel weggewerkt.

Immers wat is het geval? Paulus bestrydt in dezen brief een dwaalleer, volgens welke in de stoffelijke wereld geestelijke krachten heerschen, waarvan men zich in den weg van ascese moet bevrijden. Naar deze ketterij dient men buiten Christus verlossing van deze geestelijke boosheden te zoeken.

Hiertegenover nu predikt de apostel de alomvattende waarde van Christus den Middelaar. Er is geen enkele macht in het gunstige wijde heelal buiten Hem. In Hem zijn alle dingen geschapen: alle dingen zijn door Hem en tot Hem geschapen; en Hij is voor alles en alle dingen hebben hun bestaan in Hem. Hij is het Hoofd van alle overheid en macht, Koning in het rijk Gods.

En deze zelfde Christus nu, Die Hoofd is boven alles, is het Hoofd van de gemeente, die Zijn lichaam is. Hij Die alle dingen regeert, is Koning der kerk. Wat zouden de leden van Zijn gemeente dan vreezen voor geestelijke machten? En wat zouden ze zoeken buiten Hem, door Wien God alles in zuivere verhouding terugge-

bracht heeft en door Wien ook zij verzoend zijn?

De strekking van dit hoofdstuk is juist de eenheid van Christus' koningspositie in het rijk Gods en over de kerk in het licht te stellen om van daaruit de geloovigen te vertroosten en tevens hen te waarschuwen tegen de opgekomen dwaalleer. „Hij van Wien in vs 16 en 17 juist gezegd is, dat geen enkele macht of kracht in de schepping los van Hem bestaat, deze, die boven alles en voor alles is, is het Hoofd van het lichaam, d.w.z. de Kerk...“ (K.V., van Leeuwen, p. 23).

De spits van Paulus' betoog is de prediking, dat koninkrijk Gods en kerk van Christus meer zijn dan een personele unie. Hier zijn geen aparte terreinen en geen los van elkaar door Christus gehanteerde bevoegdheden.

Alle macht, die de Christus in het rijk van God bezit, wendt Hij aan voor Zijn kerk, die Zijn lichaam is.

Ziet ge nu, hoe Dr Westerink het evangelie van Col. 1 in flarden uiteenscheurt, zoodat troost en vermaning teloor gaan?

De eenheid van dit hoofdstuk wordt door hem verbroken. Ook bij zijn behandeling van vers 13 en 14 wordt dat duidelijk. Hier brengt Dr Westerink een sterke onderscheiding aan, die door den tekst juist weerproken wordt.

In deze verzen wordt ons verkondigd: „De Vader heeft ons bevrijd uit het machtsgebied der duisternis en overgebracht in het rijk van den Zoon Zijner liefde, in wien wij de verlossing hebben, de vergeving der zonden“.

De schaar van Dr Westerink gaat nu weer aan het knippen. Het een wordt hier genoemd (het Koninkrijk van den Zoon Zijner liefde), maar daarbij en daarvan onderscheiden, zoo heet het bij hem, is er sprake van het ander (de verlossing, de zondenvergeving).

In den tekst echter is hier juist een zeer nauwe verbondenheid. De geloovigen zijn bekwaam gemaakt deel te hebben in de erve der heiligen in het licht. Ze zijn bevrijd uit het rijk der duisternis en kinderen gemaakt van het Koninkrijk Gods. Dat koninkrijk wordt hier genoemd het rijk van Gods Zoon, omdat de Christus tot Koning ervan is aangesteld. Hij heet hier de Zoon van Gods liefde, omdat in Hem de liefde Gods is geopenbaard.

Deze openbaring van Gods liefde was er in de zending tot het ambtswerk van den Christus, in Wien wij de verlossing, de zondenvergeving hebben.

Juist in het spreken over het Koninkrijk van den Zoon van Gods liefde ligt een sterke beklemtooning van de eenheid van vers 13 en vers 14 en daarin van den sterken samenhang van koninkrijk en kerk.

De kerk is de vergadering van hen, die door de zondenvergeving op grond van den ambtsdienst van den Christus overgebracht zijn in het koninkrijk. De leden der kerk zijn zij, die zijn toegebracht tot de gemeenschap van de gehoorzame burgers van het rijk, waarvan de Christus tot Koning is geproclameerd. Zij, die de vergeving der zonden hebben ontvangen, zijn ook de trouwe onderdanen van het koninkrijk.

Kerk en koninkrijk zijn dus geen aparte „terreinen“, geen afzonderlijke gebieden met gescheiden bevolkingen. Gelijkt de Koning van het rijk ook tevens de Koning van de kerk is en gelijk Hij al Zijn koningsmacht aanwendt ter vergadering en bescherming van Zijn kerkvolk, zijn ook de leden der kerk tevens de onderdanen van het rijk.

Kerk en koninkrijk Gods — meer dan een personele unie!

D.V. een volgend maal hierover nog iets nader.

Amsterdam.

J. FABER.

ZENDING EN EVANGELISATIE

Kleding en verband voor Soemba

In „De Geopende Deur“ van Sept. jl. zijn nadere gegevens beloofd over de inzameling van goederen, wanneer ons omtrent de behoeften op Soemba berichten zouden hebben bereikt. Op 19 November ontvingen wij brieven van Dr Idema en Mej. Geusebroek. Wij haasten ons dus de daarin uitgesproken wenschen door te geven. Het gebouwtje, waarover de goeroe Kondamara in „De Geopende Deur“ van Oct. jl. vertelt, wordt met spoed verder klaar gemaakt om ongeveer 15 patienten te kunnen opnemen. Bovendien is de bedoeling daarin een kliniekje onder te brengen, waarin de loopende patienten behandeld zullen kunnen worden.

Om de uitgaven niet al te veel op te voeren en toch behoorlijk te kunnen werken heeft men dringend noodig: 1e. oude katoenen, linnen en interlock lappen; 2e. zwachtels van oud goed van 6, 8 en 10 cm. breed. Nu de textiel vrij is, hebben onze zendingscommissies, vrouwen- en meisjesverenigingen zeker wel kans een flinke partij lappen in hun omgeving te verzamelen. Heeft men de gelegenheid, om van een gedeelte zwachtels te scheuren en op te rollen, dan graag, doch alleen lappen zijn ook welkom.

Voorts kan men weer onvermaakt gedragen katoenen kleding sturen: jurken, japonnen, kampebroeken, overhemden, baby- en kinderkleefing. Liefst alles gewaschen. Een ieder kan dus nu weer aan den slag. Ook gemeenten, die tot nu toe niets voor Soemba zonden, vragen wij dringend: legt dezen oproep nu niet naast U neer, maar bedenkt, dat alle Kerken zeker tot aan de volgende Synode hun verplichting tegenover Soemba hebben. De nood op Soemba is nog zeer groot. Uit correspondentie van Mevrouw Idema blijkt hoe noodig het is, dat de voorraad verband en kleding steeds aangevuld wordt, zoodat men de patienten die het noodig hebben,

daarmee kan helpen. Mevrouw Idema schrijft o.a.: „Een baby van 9 dagen, kwam van ver over de bergen, door de moeder zelf gedragen, hier aan. Het kindje zat vol open wonden aan de heentjes, bij de geboorte al gekregen. Het was door de moeder verbonden met houtskoolpoeder zoodat het pikzwart zag. Wij hebben de stumper gebaad. Nu is het een allerliefste baby, de wonden zijn bijna genezen. Het heeft nu kleertjes aan van de zending, want het kwam naakt. Het moederje is overgelukkig“. Als aardige bijzonderheid voegt zij hier nog aan toe, dat zulke baby's bij de geboorte gewoon rose zijn, net als Hollandsche kinderen.

Ook schrijft Mej. Geusebroek nog iets over de kleren. „Jammer, dat u niet de resultaten van de kledingactie op Soemba kunt zien rondwandelen. Vooral de schoolkinderkleren zijn verbaasd goed geslaagd en schijnen erg sterk te zijn. Behalve de laatste zendingen is alles nu verdeeld. Dat heeft heel wat voeten in de aarde gehad vanwege de groote afstanden“.

Onze bruine zusters op Soemba willen zoo graag in de verzorging van hun gezinnen tegenover de heidenen rondom toonen, dat zij christinnen zijn. Ze komen bij Mej. Geusebroek met de vraag: Wilt U het ons leeren? Nu Zr. van Egmond op Soemba is, heeft Mej. G. nu gelukkig wat meer tijd voor dit zoo noodzakelijke werk.

Ze schrijft in haar laatste brief o.a.: „Deze week zijn de vrouwen in Maos Maroe voor het eerst bij elkaar gekomen, al zijn de afstanden ontzettend groot. Er waren 18 vrouwen, waarvan er twee Maleisch verstonen. De goeroe had de leiding en las bij het begin 1 Theesal. 4:9 t.m. 12. Mooi gekozen. Zijn uitleg van de bedoeling van mijn komst en werk was ook heel duidelijk en juist, terwijl we er toch niet eens veel over gesproken hebben. Dit is ook niet noodig. Steeds valt het op, hoe eensgezest wij zijn. De vrouwen verkozen allen een kabaja te maken. Daar gebruik ik nu de lappen voor uit een van de laatste kisten“.

U ziet ook hier een begin, dat zeker ook op andere plaatsen nagevolgd zal worden. In de toekomst zal voor dit werk ook weer nieuw materiaal noodig zijn. Bedrukt katoen, ruitjes of streepkatoen, zwart katoen, katoen voor jongensbroeken en ook stevig wit of ongebleekt katoen. Als iemand nog iets dergelijks heeft liggen, dan weet men dus, dat ook dit te gebruiken is.

Uit het bovenstaande ziet men, dat het de bedoeling is met geringe geldelijke uitgaven zooveel mogelijk bijeen te brengen, opdat door deze actie niet het werk voor Mesos in gedrang komt.

Zusters, weest navolgers van onzen Heiland, die met innerlijke ontfoming bewogen was. Gij zult dan door zooveel nood eveneens bewogen weer tot offers bereid zijn.

Men zende de goederen aan het adres: Zendingcommissie p.a. de Heer J. de Koning, Zuiderparklaan 214, den Haag, en de inhoudsopgave van de gezonden pakketten aan J. W. Hazelzet, Valkenboschkade 61a, den Haag.

J. HAZELZET-ZEILSTRA.

GEZINSLEVEN

Aangaande mij en mijn huis

Wat zijn u deze steenen?
Jozua 4 : 6.

Stel u voor, zoo'n Joodsch gezin, dat in gehoorzaamheid aan 's Heeren bevel, zich gereed maakt om ter viering van het Pascha, op te trekken naar Jeruzalem. Voor het eerst gaat hun jongen, die pas 12 jaar geworden is, mee. Hoe lang heeft hij daar al naar uitgezien. Mee te gaan naar die mooie, groote stad Jeruzalem; en dan den tempel te zien, waar de Heere woont; waar de Levieten op hun muziekinstrumenten den Heere loven, met gezang en snarenspeel; waar de Priesters in hun witte gewaden den Heere de offeranden brengen. Nu mag hij zelf mee, net als zijn vriendjes, die een paar jaar ouder zijn, en reeds eer een of meermaal mee geweest zijn en daarvan zooveel moois weten te vertellen!

Het is een lange reis van uit het Noorden des lands, maar dat is niet erg; het is er nog zoveel te mooier om! Eerst laten ze zich overzetten over de Jordaan; dan de lange reis door het Over-Jordansche en dan bij Gilgal weer over de Jordaan, waar ze in de verte Jericho reeds zien liggen, waar vader hun reeds zooveel van heeft verteld.

En als ze dan bij Gilgal de Jordaan zijn overgevaren, valt het oog van dezen knaap in eens op een hoop steenen, die daar opzettelijk opgestapeld zijn. Natuurlijk, even tellen; daar is het een jongen voor: „Eén, twee,..... twaalf!“ Net zooveel als er stammen in Israël zijn; net zooveel, als het aantal zonen van Vader Jacob! Wat zou dat alles beteekenen?

„Vader, wat zijn u deze steenen?“ Waarom staan ze daar zoo? Daar wil hij graag het rechte van weten.

Niet waar, precies zooals onze kinderen zijn, als wij met ze op reis of op de wandeling zijn. Ze raken niet uitgekeken en raken niet uitgevraagd! „Vader, wat is dat voor een groot huis?“ „Wat is dat voor een vreemde man?“ „Wat is dat voor een beeld?“ De mond staat niet stil. Ze moeten weten, wat dat alles moet, en wat het beteekent.

„Vader, wat zijn u deze steenen?“ En als het dan een goede vader is, die niet moede wordt de vragen van zijn weetgierigen jongen te beantwoorden, en die bovenal zijn roeping verstaat, om hem in de geheimen van Gods Verbond in te wijden, dan begint hij te vertellen: „Lang geleden kwam ons volk hier ook voor de Jordaan; 40 jaren was het geleden, dat ze uit Egypte waren vertrokken; 38 jaren hadden ze rondgezworven door de woestijn; maar eindelijk waren ze dan zoover,

dat ze
moesten
aan be
stonden
priesters
gaan: ge
tot vlak
in het b
de voet
hield he
en het v
zoo kwa
droogv
daar bl
terhand
niet ang
voorbl
den oev
de pries
namen t
steen op
waar ne
aan den
stapeld.
Geloo
tocht de
als in g
en 't lat
meedeel
gedacht
Zoo v
Daarvoc
denkteel
bij de zi
formeer
groeiend
naar he
tot op l
moeder:
dat?“ E
hun dor
derwijs
Zoo c
Als de
in hun
hij of zi
dat Hij
zetten, v
bouwen
wen!“ E
geopend
Laten
Er is
langstel
catechis
vereëni
geloof b
deelte b
Als n
ren, gre
we hen
of hun
er voor
heen pr
zin in k
onze kin
naar de
bij slot
de ding
wij en o
Het k
op we
zetten h
open; a
ten we
het ond
Maar
hierin d
ten. Da
Amice
Vergi
verhaalt
Daar
rijk fan
En ds
aan de
een kle
heerde.
Het
zooals l
sching,
groote
en de v
den.
Toen
zonder,
goeden,
ren niet
Die n
om last